

vakblad voor
informatieprofessionals

Loopbaanontwikkeling
Overheid stimuleert studie

Erasmus+
Innoveren met
EC-subsidieprogramma

**Learning
on the job**
Verhalen uit de praktijk

Zelfhulpboeken
Help jezelf
met een bestseller

2018 | 09

studie

training

informeel leren

detachering

human skills

MAAK WERK VAN
EEN LEVEN
LANG
LEREN

COLOFON

IP is samen met Informatie-Professional.nl het onafhankelijke platform voor de informatiespecialist van vandaag en morgen. De lezers werken in de informatie-, bibliotheek-, archief- en erfgoedwereld.

ISSN: 1385-5328

IP is een uitgave (22ste jaargang) van Uitgeverij IP
Charlotte van Pallandtlaan 18
2772 TR Voorburg
tel. 06-44 09 19 85
www.informatieprofessional.nl

redactieadres

IP, Charlotte van Pallandtlaan 18,
2772 TR Voorburg,
tel. 06-44 09 19 85,
e-mail redactie@informatie-
professional.nl.

redactie

Maarten Brinkerink, Wilbert Helmus, Frank Huysmans, Dafne Jansen, Vincent M.A. Janssen, Alice de Jong, Evelien de Jonge, Andrea Langendoen, Leen Liefsoens, Edwin Mijsbergen, Ronald de Nijs (eindredacteur), Matthijs van Otegem, Vincent Robijn, Eric Sieverts, Sjors de Valk en Daniël de Vette.

vormgeving

Eric van den Berg,
egfdberg@upcmail.nl,
Tom van Stavereen,
graphicisland@upcmail.nl.

medewerkers aan dit nummer

Marieke van Delft, Jos Damen,
Irma van Houts, Marietje Schaake,
Raymond Snijders, Dieter Suls
en Theo van Veen

abonnementen

Voor abonnementsprijzen
en andere informatie zie
InformatieProfessional.nl.

advertentieverkoop

Voor informatie over adverteren in
blad of op de site:
Rajin Roopram, e-mail
rajin.roopram@kbenp.nl,
tel. 06-15201724.

Het verlenen van toestemming tot
publicatie in dit tijdschrift strekt
zich tevens uit tot het
in enigerlei vorm elektronisch
beschikbaar stellen.

INHOUD

16 Jan Rotmans over wendbaarheid

Volgens hoogleraar duurzaamheid en transities Jan Rotmans kunnen alleen diegenen die wendbaar genoeg zijn overleven. Wat vraagt dat van informatie-professionals?

Dafne Jansen

20 Overheid presenteert actieplan voor een leven lang leren

Iedereen moet zich tijdens zijn loopbaan blijven ontwikkelen, vindt de overheid. En dus komt zij met een actieplan voor een leven lang leren.

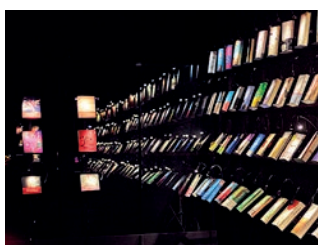
Vincent M.A. Janssen

22 Lessons learned uit de praktijk

Een leven lang leren kan op vele manieren, bijvoorbeeld door een opleiding te volgen, maar ook door 'informeel leren'. Zes ervaringen op een rij.

Ronald de Nijs

RUBRIEKEN

04
Foto van de maand
Alleen in het donker

06
KB Onderzoekskroniek
Namen in historische kranten herkennen

08
Business
20 jaar Ingressus

10
IP lingo
Schermablitie

10
Q&A
Reem Weda

WERK-APK

A

Afgelopen april maakte de Tweede Kamer bekend dat ze een algemene periodieke keuring (apk) voor werkkenden wil. De veranderingen op de arbeidsmarkt gaan snel en volgens de regeringspartijen VVD en D66 vraagt dat om regelmatig inzicht in kennis, vaardigheden én mogelijkheden voor verdere ontwikkeling. Het bijbehorende actieplan leven lang leren wordt in dit themanummer toegelicht.

In ons vakgebied zijn er steeds minder formele opleidingen. Met als gevolg een toenemend aantal zijinstromers, die daarmee het actieplan als het ware direct in praktijk brengen. Als informatieprofessional kun je bijna niet om een leven lang leren heen, maar wat verstaan we er precies onder, en nog belangrijker: hoe ziet het er in de praktijk uit?

In deze special belichten we het onderwerp van diverse kanten. We spraken met transitie-expert Jan Rotmans over hoe een leven lang ontwikkelen volgens hem de nieuwe norm wordt. Verder besteden we aandacht aan Erasmus+, het Europese subsidieprogramma voor onderwijs en training, en aan de bijscholingsactiviteiten van de Biomedische Informatiespecialisten (BMI). Zes informatieprofessionals vertellen hoe zij op uiteenlopende manieren 'bijleren'. Meer praktische tips vind je in een drietal zelfhulpboeken en een overzicht van interessante summerschools.

Tot slot de ervaringen van Coen Wilders (UB Utrecht) die deelneemt aan een 'netwerktraject voor talenten'. Hij benoemt de behoefte om op verschillende momenten in je carrière stil te staan bij je keuzes én de mogelijk een ander pad in te slaan. Want ook dat laatste valt onder een leven lang leren.

Dafne Jansen

REDACTIONEEL

26

Netwerktraject voor talenten

Coen Wilders (UB Utrecht) neemt deel aan een netwerktraject voor talentvol personeel. Wat zijn zijn ervaringen?

Dafne Jansen

28

Innoveren met Erasmus+

Een training volgen of bijvoorbeeld een kijkje nemen bij buitenlandse collega's? Het subsidieprogramma Erasmus+ biedt hiervoor mogelijkheden.

Ronald de Nijs

33

Help jezelf met een bestseller

Zelfhulpboeken kunnen leiden tot nieuwe inzichten, weet Matthijs van Otegem. Hij presenteert zijn favorieten.

Matthijs van Otegem

30

Hartje zomer de collegebanken in

Academische verdieping: hoe doe je dat als je geen tijd hebt voor een studie? Ga naar een summerschool.

Dafne Jansen

32

BMI-bijscholing

De Commissie Bij- en Nascholing van biomedisch informatiespecialisten (BMI) kent een lange traditie van scholing door en voor vakgenoten. Een terugblik.

Irma van Houts

11

Oude bronnen

Oude drukken gaan digitaal

12

Opinie

Kruideniersmentaliteit

15

Wisselcolumn

Deepfakes

36

Juridische kwesties

Over smaak valt wel te twisten

37

Standplaats

Antwerpen

38

Lifehacking

Social media op een rijtje

39

Column

Dezinformatsija in optima forma

'Wendbaarheid is een noodzakelijke voorwaarde om een transitieperiode te overleven'

Jan Rotmans:

'Het is
meer een
**leven lang
ontwikkelen**
dan een
**leven lang
leren**'

Jan Rotmans is hoogleraar duurzaamheid en transitie bij de Erasmus Universiteit en begeleidt daarnaast organisaties bij transitietrajecten. Alleen wie wendbaar genoeg is kan volgens hem overleven. Wat vraagt dat van informatieprofessionals?

Dafne Jansen
Redacteur van IP
en projectmanager bij
de Universiteit Utrecht

Jan Rotmans' werk kenmerkt zich vooral door zijn toegankelijke uitleg van het verschil tussen veranderingen en transitie. *Veranderen* is de dingen die je altijd al doet beter of efficiënter doen, een *transitie* kenmerkt zich door het feit dat je stilstaat bij de dingen die je doet, en fundamenteel andere dingen durft te gaan doen. In zijn boek *Omwenteling* (2017) beschrijft hij transitie op drie niveaus: macroniveau (samenleving), mesoniveau (organisaties) en microniveau (individueel). Deze driedeling lijkt op het eerste gezicht academisch, maar Rotmans maakt hem tastbaar met concrete voorbeelden. Niet voor niets noemt hij zichzelf een *scientivist*: een activistische wetenschapper die de theorie met de praktijk verbindt. Zijn uitspraken zijn zonder meer ferm en zetten aan tot discussie. Organisaties die niet wendbaar genoeg zijn om zichzelf opnieuw uit te vinden zullen volgens hem verdwijnen.

Kennisinstellingen

Dankzij zijn werk als adviseur bij veranderingstrajecten krijgt Rotmans bij veel organisaties een kijkje in de keuken. De voorbeelden die hij daarvan in zijn boeken geeft zijn vaak herkenbaar, maar ook ontluisterend. Neem de politiek. Die investeert in het bijbenen van nieuwe technologie, maar haar organisatiestructuur verandert niet wezenlijk. Door vast te houden aan de hiërarchische structuur, schiet zij volgens Rotmans aan haar belangrijkste veranderingopdracht voorbij: meer bottom-up gaan werken en de burger centraal stellen.

Dit maakt nieuwsgierig hoe Rotmans tegen kennisinstellingen, zoals bibliotheken en archieven, aankijkt. 'Die vraag is moeilijk in zijn algemeenheid te beantwoorden,' zegt hij. 'Bibliotheken en archieven behoren van oudsher niet tot de meest wendbare organisaties, en wendbaarheid is wel een noodzakelijke voorwaarde om een transitieperiode te overleven.'

Informatieprofessionals zullen dit wellicht tegenspreken, en stellen dat hun organisaties zichzelf wel degelijk opnieuw uitvinden. Zo zien medewerkers van openbare bibliotheken hun werkomgeving al jaren veranderen in een

Nieuwsgierig naar de rest?

Bestel gratis
een proefnummer van

IP | vakblad voor
informatieprofessionals

Stuur een mail naar
administratie@informatieprofessional.nl
ovv 'proefnummer'

*
Zolang
de voorraad
strekt